

IV. Yıldız Sosyal Bilimler Kongresi
21-22 Aralık 2017

NİTEL ARAŞTIRMAYA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇEYE UYARLAMA ÇALIŞMASI

İpek Önal, Azmi Türkan

Eğitim Bilimleri

Nitel araştırma yöntemlerinin kullanımı ve bilimsel araştırmalardaki yeri her geçen gün önemli bir artış göstermektedir. Türkiye bağlamında lisansüstü öğrencilerinin nitel araştırmaya yönelik tutumlarını belirleyecek bir ölçme aracının eksikliği gözlemlenmektedir. Bu araştırmada, Roberts ve Poove (2014) tarafından geliştirilen Nitel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin lisansüstü öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir grup üzerinde Türkçeye uyarlama çalışması yapılmıştır. Ölçeğin uyarlama çalışmasında ilk olarak ölçeği geliştiren araştırmacılardan elektronik posta aracılığıyla ölçeğin Türkçeye uyarlanabilmesi için gerekli izin alınmıştır. Ölçeğin Türkçeye çevirisi İngilizce eğitimi görmüş iki uzman ve bir ölçme değerlendirme uzmanı tarafından yapılarak Türkçeye uygunluğu değerlendirilmiştir. Verilerin analizi için SPSS.20 ve Lisrel 8.51 paket programları kullanılmıştır. Ölçeğin uyarlama çalışması için toplanan verilerin analizlere uygunluğunun belirlenmesi amacıyla Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett testi sonuçlarına bakılıp verilerin açımlayıcı faktör analizi yapabilmek için uygun olduğu [$KMO=0.83$, $X^2=1107,4$ $p< .00$] tespit edilmiştir. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yürütülmüştür. 18 maddeden oluşan nitel araştırmaya yönelik tutum ölçeğinin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla dik döndürme (varimax) tekniği kullanılarak faktör analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda toplam varyansın % 65,79'unu açıklayan 18 madde ve dört alt boyuttan oluşan ölçme aracı elde edilmiştir. Elde edilen ölçeğin alt boyutları ve maddeleri, özgün formunun alt boyutları ve maddeleri ile örtüşmektedir. Ölçeğin Türkçe formunun madde toplam korelasyon katsayılarının .64 ile .89 arasında olduğu bulunmuştur. Her bir madde için madde faktör yükleri .46 ile .91 arasında değişmektedir. Ayrıca yapılan DFA analizlerinden elde edilen uyum indekslerinin AFA sonuçlarını doğrular nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları; geçerlik eksikliğine yönelik algı boyutu için .85, deneyimleri ile ilişkili olma boyutu için .84, zaman ve kaynak boyutu için .76 ve nitel yönelim boyutu için .72 olarak hesaplanmıştır. Analizler ölçeğin Türkçe formunun bu araştırma grubu için yeterli geçerlilik ve güvenilirlik değerlerine sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Nitel Araştırma, Tutum, Ölçek Uyarlama